

Radionica PULSAR-ovog FINCOP-a

Beč, 23.–25.4.2018.

Sličnosti i razlike između GFSM 2014/ESA 2010/SNA i IPSAS-a/EPSAS-a

Keith Hayes

Radna grupa za izradu EPSAS-a, Europska komisija – Eurostat

IPSAS i EPSAS - 1

Procjena Komisije o prikladnosti IPSAS-a za države članice EU-a (izvještaj i radni dokument službi), ožujak 2013.:

IPSAS se ne može lako provesti u državama članicama s obzirom na tadašnju situaciju.

IPSAS standardi predstavljaju nepobitnu referencu za potencijalnu harmonizaciju računa javnog sektora u EU-u (EPSAS).

IPSAS i EPSAS – 2

Ključna pitanja koja su se postavila:

Opcije i odabir IPSAS-a ograničili bi harmonizaciju u praksi;

Tehnički problemi – pokrivenost ili primjenjivost na neke važne tokove (npr. poreze i socijalna davanja);

Konceptualni problem – konceptualni okvir IPSAS-a bio je u fazi pripreme;

Upravljanje – pitanje suverenosti u vezi s direktnim promoviranjem IPSAS-a, nedovoljno sudjelovanje računovodstvenih tijela iz javnog sektora u EU-u.

IPSAS i EPSAS – 3

Od 2013.:

Značajan napredak u tehničkoj agendi IPSAS-a;

Dovršen konceptualni okvir IPSAS-a;

Upravljanje IPSAS-om revidirano i modernizirano;

Dobra suradnja između timova koji se bave izradom IPSAS-a i EPSAS-a.

Razlike između IPSAS-a ESA/GFS-a, Radni dokument službi Komisije (eng. *Staff Working Document (SWD)*), 2013. – 1

Poglavlje 2. – Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor;

Poglavlje 4. – Odnos između IPSAS-a i SNA/ESA/GFS-a.

Razlike između IPSAS-a ESA/GFS-a, Radni dokument službi Komisije (eng. *Staff Working Document (SWD)*), 2013. – 2

Mnogo je sličnosti između IPSAS-a i ESA/GFS-a. Oba sustava nastoje pripremiti integrirani i dosljedni skup podataka, na obračunskoj osnovi kao vodećem principu;

Međutim, ti sustavi imaju različite ciljeve te postoje neke sadržajne i prezentacijske razlike;

Financijski izvještaji na temelju IPSAS-a uglavnom služe za potrebe odgovornosti i donošenja odluka;

GFS je za makroekonomsku analizu s naglaskom na usporedivost agregiranih podataka (koristi agregirano priznavanje i mjerenje). IPSAS je mikro računovodstveni okvir (pojedinačna priznavanja i mjerenja događaja i transakcija.)

Tri glavne razlike, SWD, 2013. – 1

Postupanje s revalorizacijama

ESA/GFS iskazuje sve dobitke i gubitke od posjedovanja (revalorizacije) u odvojenom računu za „ostale ekonomske tokove”, ne u iskazanim prihodima, rashodima ili neto zaduživanju/neto posuđivanju. To je u skladu s gledištem da se revalorizacije mogu smatrati onim što nije u kontroli države i stoga nisu relevantne za analizu fiskalne politike.

IPSAS zahtijeva iskazivanje mnogih revalorizacija i promjena vrijednosti u Izvještaju o financijskoj uspješnosti (kao konačni ishod). Iz ovoga su izuzeti dobitci/gubici od tečajnih razlika koji se odnose na strane podružnice i revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme. Te promjene vrijednosti uvrštene su u odvojeni (pojedinačni) financijski izvještaj, Izvještaj o promjenama u neto imovini/kapitalu.

Tri glavne razlike, SWD, 2013. – 2

Kriteriji priznavanja imovine, obveza, prihoda i rashoda

ESA/GFS priznaje manje obveza (ili ih priznaje kasnije) od IPSAS-a.

Garancije, i povezane nepredviđene obveze, obično nisu priznate u ESA/GFS-u dok ne dođu na naplatu. IPSAS zahtijeva da ako postoji trenutna obveza i ako će vjerojatno doći do odljeva, onda njihov pouzdano procijenjeni iznos treba priznati kao obvezu.

IPSAS omogućuje iskazivanje rezerviranja, uključujući obveze za koje ne postoji druga strana, npr. restrukturiranje i ekološka obnova (obnavljanje prirodnih resursa).

ESA/GFS ne iskazuje rezerviranja jer sustav nacionalnih računa mora biti simetričan te se vrijednosti imovine i povezane obveze moraju podudarati.

Tri glavne razlike, SWD, 2013. – 3

Valorizacija

ESA/GFS zahtijeva da osnova za valorizaciju imovine i obveza budu trenutne tržišne cijene. Međutim, primjerice za nekretnine, postrojenja i opremu IPSAS dopušta upotrebu bilo povijesnog troška ili nekoliko osnova za mjerenje trenutne vrijednosti pomoću trenutnih tržišnih cijena.

Posljedica: razlike između deprecijacije u računima IPSAS-a i potrošnje dugotrajne imovine u ESA-GFS-u (koji imaju agregirani koncept temeljen na trenutnim cijenama).

IPSAS troškovno iskazuje deprecijaciju u Izvještaju o financijskoj uspješnosti tijekom korisnog vijeka trajanja imovine, dok ESA/GFS odmah troškovno iskazuje formiranje bruto fiksnog kapitala u višku/manjku. ESA/GFS ne priznaje umanjenje vrijednosti.

IPSAS/ EPSAS i ESA/ EDP

IPSAS i ESA dvije su skupine standarda koje su neovisne jedna o drugoj i služe za dvije odvojene skupine okvira izvještavanja.

Nema automatske veze i konceptualnog ili metodološkog razloga da IPSAS ili EPSAS utječu na brojke koje se odnose na dug ili deficit prema Maastrichtskim kriterijima.

Nema dokaza da su prijašnje reforme nacionalnih računa ostavile nekontrolirane ili drastične posljedice na ključne pokazatelje.

Nema razloga očekivati prošlu sliku uz značajne ili sistematske promjene skupa makroekonomskih indikatora u bilo kojoj pojedinačnoj državi članici.

EPSAS je napredna reforma okrenuta budućnosti.

Investicije u skladu s IPSAS-om/ EPSAS-om i GFS-om/ EDP-om (postupak prekomjernog deficita)

- EPSAS služi za potrebe financijskog upravljanja i revizije.
- EPSAS daje drukčiji, ali komplementarni pogled na utjecaj investicija u usporedbi s EDP-om.
- Daje dugoročniju perspektivu jer se utjecaj na deficit proteže kroz cijeli vijek trajanja imovine, što ide u prilog održivoj investicijskoj politici.
- Investicijska imovina u okviru EPSAS-a iskazuje se zajedno s obvezama te se navodi i neto utjecaj na financijski položaj.

Terminologija – potencijalno miješanje pojmova

- Deficit u EPSAS-u = neto povećanje / smanjenje neto vrijednosti
- Deficit u GFS-u/ EDP-u = neto zaduživanje / neto posuđivanje
- Deficit u EPSAS-u $\neq$ deficit u GFS-u/ EDP-u

Aktualni stav o EPSAS-u/ ESA-i

- Financijsko izvještavanje i statističko izvještavanje služe različitim svrhama, ali su komplementarni. Potrebno je i jedno i drugo;
- Ne može se očekivati da će EPSAS biti potpuno u skladu s ESA-om, ali možda će se eliminirati neke razlike; potrebno je razlikovati one razlike koje su važne za potrebe računovodstvenog / statističkog izvještavanja i one koje nisu;
- Razvijte računovodstvene sustave i kontne planove tako da služe za potrebe i računovodstvenog i statističkog izvještavanja;
- EPSAS može pridonijeti unaprjeđenju pouzdanosti podataka za ESA-u.

Trenutni rad na EPSAS-u/ ESA-i

Izdano dvadeset dokumenata koji se odnose na EPSAS, 2016.–18.

- Kako pristupiti svakom ključnom problemu iz perspektive EPSAS-a (porezi, socijalna davanja, potpore, ...);
- Fokusiranje na ključna pitanja specifična za javni sektor koja su istaknuli stručnjaci iz država članica i interesne strane u EPSAS-u kao posebno važna. Podloga za buduće rasprave;
- Tretman računovodstva u vlastitim računovodstvenim pravilima IPSAS-a/IFRS-a/Komisije, odabranim državama članicama, ESA-u/GFS-u;
- Mogući načini za daljnje napredovanje EPSAS-a i pozitivne i negativne strane toga.

Radna grupa Europske komisije (Eurostat) za izradu EPSAS-a:

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/government-accounting>

Depozitorij (arhiv) na platformi CIRCABC:

<https://circabc.europa.eu/w/browse/8b9f731d-4826-4708-9069-5f65a9edc9bf>